

PLANPROGRAM

FOR KOMMUNEPLANEN SIN AREALDEL

2015-27

Innhold

1. BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET	2
2. FØREMÅLET MED PLANARBEIDET	3
3. RAMMER OG FØRESETNADER FOR PLANARBEIDET	4
4. FOKUSOMRÅDE I PLANARBEIDET	7
5. BEHOV FOR UTGREIINGAR :	8
6. PLANPROSESSEN OG OPPLEGG FOR MEDVERKNAD	11
7. FRAMDRIFTSPLAN	12
8. GRUNNLAGSDATA FOR PLANARBEIDET	13

1. BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET

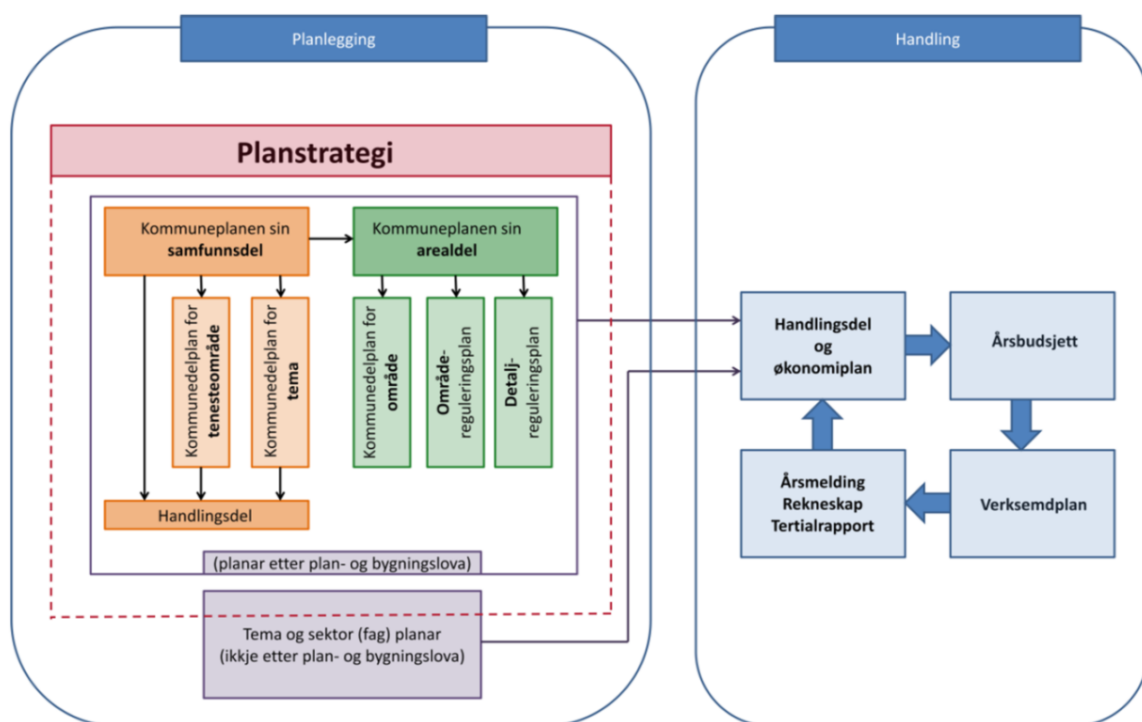
Arealdelen av kommuneplanen vart vedteken i 1995 og tener ikkje lenger som styringsverktøy for kommunen og vi skal no utarbeide ny plan på dette området.

Etter plan- og bygningslova §11-1 skal kommunen ha ein samla kommuneplan som omfattar ein samfunnsdel med handlingsdel og ein arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgåver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgåver i kommunen.

Arealkonsekvensar/innspeil til planprogrammet til arealdelen vart samla inn som ein del av planprosessen til samfunnsdelen.

Planprogrammet og varsel om oppstart av arealdelen, vil skje samstundes med at samfunnsdelen vert lagt ut til offentleg ettersyn.

Samfunnsdelen skal gje overordna føringar for innhaldet i arealdelen. Kommuneplanen er ein overordna styringsreiskap, men skal ikkje vere ei stiv ramme som er bestemt ein gong for alle. Ein må tilpasse seg endringane i tida og difor har kommuneplanen vanlegvis eit tidsperspektiv på om lag 12 år. Kommunestyret skal minst ein gong i kvar valperiode (første gong i 2012) vedta ein kommunal planstrategi. I den vert det teke stilling til om kommuneplanen eller delar av kommuneplanen skal reviderast. Behovet for å få på plass samfunnsdel og rullering av arealdelen er beskrive i den kommunale planstrategien.

Skjematisk oversikt på planarbeidet

Det første steget i planprosessen med arealdelen er å utarbeide eit **planprogram**, jf. plan- og bygningslova §11-13.

Planprogrammet skal vise kva tema ein skal sjå nærare på i planen, og korleis ein skal gjennomføre planarbeidet.

Planprogrammet skal avklare tidleg i planprosessen:

- føremålet med planarbeidet
- planprosessen med fristar og deltakarar
- opplegget for medverknad
- kva for alternativ som vil bli vurdert
- trong for utgreiingar

Planprogrammet skal leggjast ut til offentleg ettersyn. Kommunen skal innarbeide merknadene som kjem inn og fastsette endeleg planprogram. Sjølve planen, arealdelen av kommuneplanen, skal utarbeidast ut frå det fastsette planprogrammet.

2. FØREMÅLET MED PLANARBEIDET

Gjeldande kommuneplan

Arealdelen til kommuneplanen vart vedteken i 1995.

Gjeldande arealdel er ein lite detaljert plan. I hovudsak er heile kommunen unnateke tettstadene avsett til landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område). I tettstadene er det utarbeidd ganske detaljerte kommunedelplanar. Sjøområda er òg ganske detaljert avklart gjennom *Kystsoneplanen* som er ein kommunedelplan for sjøområda. Sidan mesteparten av kommunen er LNF-område, må fleirtalet av bygge- og delingssøknader handsamast som dispensasjon frå plan. Det er snakk om eit høgt tal dispensasjonssaker som både bind mykje arbeidskapasitet i administrasjonen og gjer søknadsprosessen langvarig og ”vanskeleg” for utbyggjarane.

Samfunnsdelen sin overordna strategi for arealbruk skal styre arbeidet med arealplanen.

- Fokus på **bustadtilbodet** i kommunen. Kommunen sin strategi for bustadbygging skal vere todelt; regulerte bustadfelt/tettare utbygging og opning for spreidd busetnad elles i kommunen.
- Fokus på **næringslivet** sitt behov for areal til ulike føremål.
- **Stad skipstunnel** – arealbehov og masseplassering for framtidsretta utvikling.
- Fokus på **sentrumsutvikling**, som ei drivkraft for handel, næring og kultur. Sentrumsnære leilegheiter og nye næringsareal som kan skape aktivitet og verke vitaliserande på sentrumsområda.
- Arealforvaltning av **strandsona** bør ha fokus på tilrettelegging for turistnæring, fritids-eigedommar og sjøtilknytt næringsverksemd, samstundes som miljøkvalitetar og tilgang for ålmenta blir teke i vare.

- **Oppdrettsnæringa** er ei viktig næring i Selje kommune. Framtidig bruk av sjøareal bør ha fokus på berekraftig utvikling.
- Det er strenge nasjonale føringar når det gjeld bygging og frådeling av tomter i **100m-beltet langs sjøen**. Samstundes ligg store delar av dei områda i kommunen som i det heile *kan* byggast ut i 100m-beltet. Dei statlege planretningslinene for differensiert forvaltning av strandsona gir noko opning for bygging i strandsona, men føreset mellom anna at alternative lokaliseringar er vurdert. Det vil difor vere viktig å fastsette kva delar av strandlina ein ønskjer å byggje ut, og kva for delar ein skal halde frie.
- Arealdelen må sikre **grønstruktur, trivsel og fysisk aktivitet** gjennom å legge til rette for nye, lett tilgjengeleg og tilrettelagde møteplassar og uterom, stiar, gang- og sykkelveggar og andre grøne strukturar som gir moglegheit for lek, rekreasjon, mosjon, friluftsliv, opplevingar og sosialt samvær.
- I arealdelen må det takast omsyn til **naturressursar, kulturminne og særpreg** i naturen.
- Framtidig arealplanlegging skal ha fokus på **samfunnstryggleik og klimaendringar**, og ta høgde for faktorar som havnivåstigning, auka flaum- og skredfare, hyppigare ekstremver, samt auka klimapåverknad på bygg og anna infrastruktur.
- **Fritidsbusetnad** er ei viktig tilleggsnæring, samt viktig for å oppretthalde busetnad i bygdene og for å styrke kommunen sin posisjon som ein attraktiv kommune å besøke. Selje kommune ynskjer å styre utbygginga av hytter/robbuer ved å setje av areal til føremålet. Dette gjeld og areal til båthamner. Planarbeidet må avklare kva for område som bør prioriterast til heilårsbusetnad og næringsliv, og kor det er greitt med bruksendring til fritidsbruk.
- **Landbruk** er viktig for busetjing, verdiskaping og kulturlandskap. I arealforvaltning skal det leggjast stor vekt på kommande generasjonar sine behov for å produsere eigen mat, og at miljøverdiane i kulturlandskapet vert tekne vare på.
- For å styrke Selje kommune sin posisjon i eit større bustad- og pendlingsområde, samt legge til rette for turisme og anna næringsliv, må ein arbeide for å heve standar på **fylkesvegnettet** i kommunen.

3. RAMMER OG FØRESETNADER FOR PLANARBEIDET

Plan- og bygningslova styrer i hovudsak planarbeidet i kommunen, men det er i tillegg mange andre lover som regulerer bruken av areal. Forvaltninga etter desse sektorlovene er ofte lagt til andre styresmakter enn kommunen, til dømes Fiskeridirektoratet, Kystverket, NVE, Fylkesmannen, Fylkeskommunen og Statens vegvesen. Skal ein oppnå ei fornuftig styring av arealbruken, medfører det at kommunen må ha ein god dialog med desse styresmaktene.

I tillegg til gjeldande lovverk er det gjeve føringar både på nasjonalt og regionalt nivå.

Nasjonale føringar

Nasjonale og regionale føringar innafor planleggingsområdet er mål, rammer og retningslinjer som er nedfelte i m.a. stortingsmeldingar, rikspolitiske retningslinjer, forskrifter, rundskriv og i regionale planar. Kommunane og regionale styresmakter skal ta omsyn til dei nasjonale og regionale føringane i sitt arbeid innan planområdet for m.a. å fremje ei berekraftig utvikling.

Sentrale tema er:

Miljøvern, samfunnstryggleik, landbruk, folkehelsearbeidet, born og unge, universell utforming. Meir om dette finn ein på:

<http://www.fylkesmannen.no/Sogn-og-Fjordane/Plan-og-bygg/Arealforvaltning/>

Lovverket er det mest grunnleggjande rammeverket ein har i samband med planlegging og samfunnsutvikling. I arealplanprosessen må ein ta omsyn til mellom andre følgjande lover og forskrifter:

▪ Plan- og bygningslova	▪ Friluftslova
▪ Forvaltingslova	▪ Forureiningslova
▪ Naturmangfaldlova	▪ Kulturminnelova
▪ Jordlova	▪ Folkehelselova
▪ Skoglova	▪ Forskrift om konsekvensutgreiingar
▪ Kart- og planforskrifta	▪ Forskrift om rammer for vassforvaltinga

Nasjonale forventningar

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging», utgjeven av miljøverndepartementet og vedteken ved kongeleg resolusjon 24.06.2011, skal leggjast til grunn for planleggingsarbeidet. Kommunen skal støtta opp under regjeringa sine forventningar gjennom den kommunale planlegginga, jf. pbl. § 6-1.

Dei nasjonale forventningane er delte inn i seks ulike tema. Tek med nokre stikkord på kvart tema for å illustrere, utan at dette er uttømmande :

Klima og energi => Klimasmart planlegging i dag vil gi et viktig bidrag til et framtidig lavutslippssamfunn.

By- og tettstedsutvikling => I planlegginga skal vi finne løysingar som reduserer transportbehov, gir effektiv kollektiv trafikk, legg til rette for syklande og tek vare på utearealet.

Samferdsel og infrastruktur => Finne løysingar som reduserer tap av naturmangfold og kulturminner, verdifull dyrka mark, reduserer utslepp av klimagasser og støy. God arealutnytting reduserer transportbehovet. Viktig å sikre transportbehovet i distrikta, m.a for sikker transport til helsetenester.

Verdiskaping og næringsutvikling => Legge vekt på naturgitte og kulturelle ressursar som grunnlag for sysselsetting, verdiskaping og framtidig velferd.

Natur, kulturmiljø og landskap=> Ta vare på natur og kulturlandskap, sjå samanhangen mellom PBL, sektorlover, mangfaldslova for å sikre kunnskapsbasert forvaltning.

Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø=> Målet med folkehelsearbeidet er fleire leveår med god helse og redusere sosiale helseskilnader. Planlegge i forhold til «eldrebølgen». Legge til rette for fysisk aktivitet.

Regionale føringar

Sogn og Fjordane fylkeskommune som regional planstyresmakt har ei rekkje overordna planar som er vedtekne eller under utarbeiding, og gjev føringar for kommunen sitt planarbeid.

Gjeldande planar / strategidokument:

- Planstrategien FoU-strategi for næringsutvikling i Sogn og Fjordane 2010–2020
- Reiselivsplan for Sogn og Fjordane
- Strategi for satsinga på fornybar energi i Sogn og Fjordane
- Fylkesdelplan for arealbruk
- Kulturstrategi 2008–2011. Sogn og Fjordane fylkeskommune
- Strategisk plan for bibliotekutvikling i Sogn og Fjordane 2011–2014
- Fylkesdelplan for idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse
- «Den kulturelle skulesekken – strategiplan 2010–2014»
- Plan for bevaring av utvalde arkeologiske kulturminne (BARK)
- Regional plan for vindkraft
- Fylkesdelplan for klima og miljø
- Regional skulebruksplan for Sogn og Fjordane fylkeskommune - 2013
- Regional transportplan Sogn og Fjordane 2014 – 2023
- Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2014–2017
- Regional plan for verdiskaping
- Regional plan for folkehelse.
- Vassområdedirektivet

Alt dette er mål og rammer som kommunen må legge til grunn i planarbeidet. Dersom kommunen bryt med desse, vil andre styresmakter overprøve kommunen sine vedtak ved å reise motsegn til planen.

Lokale føringar

På kommunenivå vil samfunnsdelen av kommuneplanen legge overordna føringar for arealdelen.

Kommunale planar:

▪ Kommuneplanens samfunnsdel (2015– 2027)	▪ Ruspolitisk handlingsplan
▪ Kommuneplanens arealdel (1995)	▪ Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
▪ Kommunedelplan for kystsona	▪ Demensplan
▪ Energi- og klimaplan	▪ Kommunedelplan for Helse og omsorg
▪ Trafikksikringsplan	▪ Forskrift kringsgrenser
▪ Beredskapsplan 2012	▪ Gjeldande reguleringsplanar, både private og kommunale
▪ Strategisk næringsplan	▪ Kommunedelplan for Selje, Leikanger og Flatraket
▪ Lokal kulturminneplan	▪

4. FOKUSOMRÅDE I PLANARBEIDET

Gjennom å rullere arealdelen skal planen oppdaterast med å innarbeide alle gjeldande kommunedelplanar, og ved å legge inn i planen det som er tillate arealbruk i dag. Hovudmålet med å rullere arealdelen vil vere å få ein meir detaljert plan, der ein set av areal til byggjeområde og finn areal innanfor LNF-området der det skal vere tillate med spreidd utbygging etter nærare retningslinjer, slik at ein kan redusere ressursbruken når det gjeld dispensasjonssaker. Som ein del av dette vil det òg vere viktig å klarlegge kva for område ein *ikkje* ønskjer utbygging i. Ein må vurdere om ein framleis ønskjer den arealbruken som er fastsett i kommunedelplanane, eller om "tidene har endra seg". Gjennomgang av dei vedtekne reguleringsplanane bør ein avgrense til å vurdere eventuell endring av reguleringsføremål, og ikkje gå inn på føresegner, teknisk utforming eller andre behov for "oppdatering". Ein bør i tillegg nytte høve til å oppheve reguleringsplanar som ikkje er påbegynt innanfor fristen og såleis forelda, jfr. Pbl.

Fokusområda i ny arealdel til kommuneplan er bestemt utifrå innkomne innspel i samband med dei sju krinsmøta som vart avvikla i tidsrommet 28.10-07.11.2013. På desse møta fekk deltakarane høve til å teikne inn kvar og kva ein bør legge til rette for. Det var ikkje krav om at ein skulle vere grunneigar, men meir eit ynskje ifrå kommunen si side om å få ulike synspunkt på kva det er behov for innanfor kvar krins.

I planprogrammet har ein valt å samle innspela innafor dei aktuelle fokusområda som gjeld for heile kommunen, framfor å liste opp kvart enkelt innspel.

Innspela er delt inn i tema frå samfunnsplanen:

Leve og bu:

- Legge til rette for sentrumsnære bustadar, gjennomgangsbustadar og bustadtomter.
- Legge til rette for utbygging i utvalde område i 100-meters beltet til naustrekker, rorbuer, fritidsbustadar og småbåtanlegg.
- Sikre allemannsretten til strender.
- Setje av areal til utviding av kyrkjegardane.

Helse og omsorg:

- **Sosialt bustadbehov.** Det må sikrast areal til framtidig utbygging og leggstilrette for personar med særlege behov. Jfr. Delplan helse og sosial.

Oppvekst:

- Ta i bruk uteområda
- Leggstilrette for badeliv, sjøsport/ friluftsliv

Næring og kultur:

- Framtidig areal til masseuttak.
- Areal til massedeponi må sikrast.
- Legge til rette for næringsutvikling
- Legge til rette for industriareal - bort frå sentrum.
- Legge til rette for fornybar energi – bølge og vind.
- Legge til rette for område for fritidsbustadar i fjellet.
- Velje ut og registrere dei viktige kjerneområde for landbruk, Leggstilrette for nydyrking.
- Regulere område til hamn / cruisehamn.

- Verne området ved Dragseidet for utbygging.
- Utvalde kulturlandskap vert lagde inn som omsynssoner i kommuneplankartet.
- Legge til rette for turisme – camping med tilhøyrande serviceanlegg.
- Legg til rette for fiske, og turisme knytt til fiske.
- Legge til rette for aktivitetar som klatring / «Via Ferrata»-løype i utvalde fjellområde/«Paint – ball», downhill sykkelløype, motorcross, turstiar, surfing.
- Legge til rette for maritim næring og havbruk, syte for tilstrekkelege areal som sikrar vidare drift ved akvakulturanlegg som er etablert i sjøområda og tek høgde for nye etableringar.
- Kartlegging og sikring av fiske-, kaste-og låssettingsplassar, eksisterande akvakulturanlegg og farleier.

Samferdsel og kommunikasjon:

- Reguleringsplan for Stad skipstunnel=> Kystverket sitt ansvar
- Legge til rette for infrastruktur i samband med Stad Skipstunnel.
- Arealbehov knytt til deponier både i sjø og på land, slik at ein kan sikre gode samfunnsøkonomiske løysingar for bruk av massar frå tunneldrift. Dette gjeld og areal til sjølve tunnellen.
- Legge til rette for nødvendig oppgradering av fylkesvegar /gang/sykkelvegar. Utføre nødvendig planarbeid
- Det må sikrast tilstrekkeleg areal til eventuelle nye og framtidige vegløysingar
- Det må leggjast til rette for utviding av gang- og sykkelvegnettet, med prioritet trygg skuleveg
- Sikre tilstrekkeleg areal for framtidig utviding/etablering av teknisk infrastruktur.
- Alle innbyggjarar skal ha tilgang til breiband med nok kapasitet.

5. BEHOV FOR UTGREIINGAR :

Konsekvensutgreiing og ROS analyse

Alle kommuneplanar med retningsliner eller rammer for framtidig utbygging skal i tråd med plan- og bygningslova § 4-2 ha ei særskild vurdering og skildring av planen sine verknadar på miljø og samfunn – ei *konsekvensutgreiing*. I tillegg, eller som integrert del av konsekvensutgreiinga, skal det etter plan- og bygningslova § 4-3 gjerast ein *risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS)*. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarheitsforhold som har innverknad på om arealet er eigna til utbyggingsføremål, og eventuelle endringar i desse som følge av planlagt utbygging.

Gjennom desse utgreiingane og analysane vil det enkelte areal/område som er vurdert bli tilrådd eller frårådd etablert, ut i frå konsekvensane det har på miljø, samfunn og tryggleik. Forskrift om konsekvensutgreiingar og Miljøverndepartementet sin rettleiar om konsekvensutgreiingar for kommuneplanens arealdel er viktige styringsdokument for konsekvensutgreiingsarbeidet. I tillegg er Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sin rettleiar om samfunnstryggleik i arealplanlegging sentral.

Arealbruksprinsipp

Følgjande arealbruksprinsipp skal leggjast til grunn for første vurdering av innspel :

- Verna og freda areal skal ikkje leggjast ut til utbyggingsføre mål (automatisk freda kulturminne og fredningsområde)
- Store samanhengande landbruksareal skal ikkje oppstykkjast og leggjast ut til utbyggingsføre mål (kjerneområde landbruk)
- Område som medfører risiko for fare eller sårbare område skal ikkje leggjast ut til utbyggingsføre mål (fareområde, støy, landskaps- og kulturtypar, naturmangfald m.m.)

Innspel som kjem i konflikt med det ovanfor blir ikkje med vidare i konsekvensutgreiingsfasen, og blir følgjeleg ikkje tekne med inn i ny plan. Utgreiinga skal ta føre seg konsekvensane for kvart nytt einskild område som vert vurdert å ta med i ny plan. Dette gjeld både nye utbyggingsområde og område som vert vesentleg endra i høve arealbruk. I tillegg skal utgreiinga ha ei oppsummerande, samla vurdering av konsekvensane planframlegget totalt vil få for ulike undertema. Innanfor miljø og samfunn skal følgjande undertema vurderast i konsekvensutgreiinga:

Innanfor **miljø og samfunn** skal følgjande undertema vurderast i konsekvensutgreiinga:

➤ Forureining og støy	➤ Friluftsliv
➤ Naturmangfald *	➤ Transportbehov og energibruk
➤ Landbruksressursar	➤ Folkehelse
➤ Klimaendringar og havnivåstiging	➤ Barn og unge sine oppvekstvilkår
➤ Landskap **	➤ Universell utforming/tilgjenge etter TEK 10
➤ Grønstruktur **	➤ Beredskap og ulykkesrisiko
➤ Kulturminne og kulturmiljø	

* Vurderingane vert synleggjort både for enkeltområde og for arealbruken samla.

** Landskap og grønstruktur vert vurdert kvar for seg.

Overordna risiko- og sårbarheitsanalyse

Ein ROS-analyse skal vise alle risiko- og sårbarheitsforhold som verkar inn på om det aktuelle arealet er eigna til utbyggingsføre mål, også med eventuelle endringar som ei utbygging vil føre med seg. ROS vil bli ein integrert del av konsekvensutgreiinga.

Selje, Eid og Vågsøy (EVS) samarbeider no om eit prosjekt for å gjennomføre heilskapleg ROS-analyse for EVS-kommunane. Denne kan leggjast til grunn for kommunen sitt arbeid med samfunnstryggleik ved utarbeiding av planar.

Kartlegging og avklaringar:

For å gjere heilskaplege vurderingar av utviklingsretning i den nye arealplanen, er det behov for ein del kartleggingar og avklaringar. Dette er for å gjere ei god konsekvensutgreiing og utarbeida plankart og føreseigner som er føreseielege å styre etter, slik at ein får den utviklinga ein ynskjer.

Kartleggingsbehov	Vert utført av	
Skredfare. Jordskred, steinsprang, snøskred i alle eksisterande og nye byggjeområde.	PUT / A. Midtun	Temakart, omsynssone, Plankart
Naturtvern kartlegging, samle eksisterande kunnskap til temaplan	PUT / A. Midtun	Temaplan, omsynssone,
Verdisetting av friluftsområde		Temakart, omsynssone, Plankart
Kjerneområde landbruk, temaplan	PUT/ K. Nave / Bondelag	Temakart, omsynssone, Plankart
Kartfestinga av kulturminne, listeførte kyrkjer, (sjå statlege verneplaner)	PUT/	

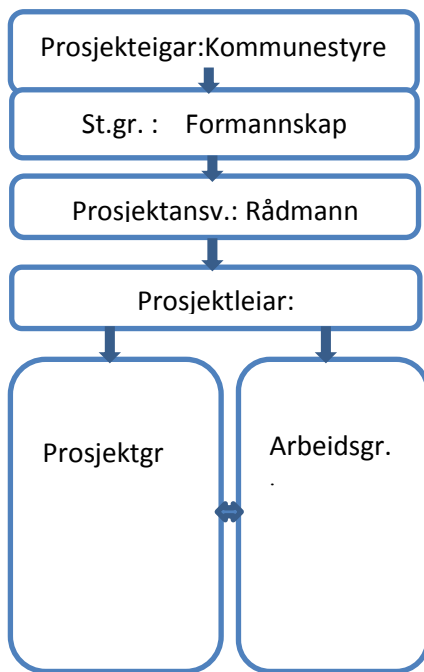
Avklaringar	Vert utført av
Behov for areal – Stad skipstunnel	PUT/Ordførar
Behov for areal til offentleg føremål	M. Nerland
Byggegrenser mot kommunal veg	T. Nybakk
Detaljeringsgrad i føresegner for byggesak	PUT
Vurdering av gamle reguleringsplanar- Vidareførast eller opphevast? Dette gjeld og strandsona.	
Behov for framtidig masseuttak	PUT/Gry
Vurdering av LNF- B område *	
Vurdering arealbruk i sjøområde/strandsone –akva anlegg	
Estetikk og byggeskikk	PUT/ M. Nerland
Tettstadsutvikling	
Behov for framtidig infrastruktur	T.Nybakk og M. Nerland

* LNF- B område = Areal for spreidd bustadbygging, fritid og næring

6. PLANPROSESSEN OG OPPLEGG FOR MEDVERKNAD

Kommuneplanen sin arealdel skal gjennomførast som eit prosjektarbeid og ein vidarefører strukturen som vart fastsett i F-sak 89/13 med vedtaksdato 25.09.2013. Det er ein del utskiftingar på grunn av omrokkingar i den administrative staben, men strukturen er uendra.

Medverknad:

Kommunen er etter Plan- og bygningslova kap. 5, pålagt å legge til rette for medverknad i planlegginga. Innbyggjarar, lag/organisasjonar, offentlege organ og andre interesserte skal ha høve til å kome med innspel og /eller delta i planprosessen:

§ 5-1, andre ledd:

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Aktuelle råd/utval: Ungdomsrådet, elderrådet og råd for menneske med nedsett funksjonsevne.

Oppstart av planarbeidet vert kunngjort i avis og på kommunen sine heimesider samstundes med at framlegg til **planprogram** vert lagt ut til offentlig ettersyn.

Kommunen ynskjer å ha møte med Planforum i løpet av prosessen. Føremålet er å få råd/tips og få synleggjort og avklart konfliktområde så tidleg som mogeleg i planprosessen

Samarbeidsorgan: Fylkeskommunen, Fylkesmannen, Statens vegvesen og andre aktuelle statlege organ (på fylkes-/regionnivå)

Kommunestyret skal handsame alle dei innkomne merknadene og vedta planen.

Vedteken plan vert kunngjort i avis og på kommunen sine internettsider, og sendt ut til fagstyresmaktene, lag/organisasjonar og andre interesserte.

Selje kommune legg opp til å nytte heimesida aktivt i planperioden: www.selje.kommune.no
Kunngjeringar og dokument, både vedtekne og til offentlig ettersyn, vil ein finne der.

Opplegg for medverknad

Kommuneplanen legg føringar for utviklinga i kommunen i mange år framover. Innhaldet i planane, måla som vert sett og arealplanane som vert laga, har innverknad på innbyggjarane i Selje og andre som har tilknytning til kommunen. Det er lagt opp til ein open planprosess der medverknad spelar ei viktig rolle.

Tidspunkt og detaljar knytt til gjennomføring av ulike medverknadsaktivitetar, vil bli fastsett og kunngjort undervegs i planprosessen. Brei medverknad vil skje tidleg i planarbeidet slik innspel vil vere med å forme arbeidsgruppene sitt grunnlag.

Hovudopplegget for medverknad	
Medverknad aktivitet	Korleis
Høyring av planprogram arealdel	Formelle høyringspartar, innbyggjarane, lag /organisasjoner, næringsliv, nabokommunar, m.a sender formell uttale.
Krinsmøter	Presentasjon og innsamling av innspel.
Opne temamøter	
Kommunen sin heimeside /facebook	
Barn og unge	Opplegg for born i barnehage, barneskule og ungdomskule, vil bli utarbeidd i samråd med representantar frå oppvekst i kommunen. Ungdomsrådet skal ivareta born og unge sine interesser i plansaker, og vil difor få anledning til å kome med uttale til rådmannen sitt forslag til arealdel.
Høyring av kommuneplanen sin arealdel	Formelle høyringspartar, innbyggjarane, lag /organisasjoner, næringsliv, nabokommunar, m.a sender formell uttale.

Vurdering av innspel

Planprogrammet er eit utgreiingsprogram der det skal takast stilling til kva område som skal konsekvensutgreiast og handsamast i arealdelen. Rådmannen vil vurdera alle innspel og i denne fasen føreta ei siling av område. Erfaringsmessig er det ein del område som vil gå ut grunna store konflikhtar i høve andre arealbruksinteresser /lovverk. Det vert så utarbeidd ein rapport som grunnlag for politisk handsaming om kva område som bør gå ut og kva område som vil verta med til vidare vurdering og konsekvensutgreiing. Sentrale kriterier for siling av område:

- Er i samsvar med lokale føringar gjeve i samfunnsdelen eller andre sentrale politiske dokument som er handsama av Selje kommune
- Er ikkje i sterk konflikt med viktige verneverdiar, prinsipp for arealbruk og overordna føringar

7. FRAMDRIFTSPLAN

I framdriftsplan vil ein sjå koreleis og når ein kan medverke i planarbeidet. Tidspunktet for dei ulike aktivitetane kan endre seg om det oppstår forseinkingar i planarbeidet.

Framdrifta i planarbeidet kan følgjast gjennom oppdateringar på heimesidene og facebooksidene til kommunen.

Når planane er på høyring, kan du gi konkrete innspel til sjølve planen. Dette kan føre til at planen vert endra ved politisk behandling. Alle kan kome med uttale til plan, både enkeltpersonar og grupperingar i form av lag og organisasjonar, verksemdar, nabokommunar, offentlege instansar og liknande.

	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Sep.	Oktober	Nov.	Des.
Høyring planprogram arealdel												
Sortering og kartfesting av innspel m.m												
Vedtak planprogram												
Medverknad arealdel												
Forslag til ny arealdel												
Høyring av forslag til ny arealdel												
Vedtak av ny arealdel												

8. GRUNNLAGSDATA FOR PLANARBEIDET

- Naturbasen, <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Database/Naturbase/>
- Artskart, <http://artskart.artsdatabanken.no/>
- Fylkesatlas, <http://fylkesatlas.no> her finn du m.a. kart og informasjon om:
- Områdevern, viktige naturområde, prioriterte naturtypar, utvalde naturtypar, kulturlandskap, lakse- og innlandsfisk, inngrepsfrie naturområde (INON) og viktige friluftsområde
- EDNA og FRIDA (den siste med til dels eldre datagrunnlag). Er sendt til kommunane, og er også å finne på fylkesatlas
- Miljøstatus, <http://fylker.miljostatus.no/sogn-og-fjordane/>, her kan du m.a. finna rapportar om naturtypekartlegginga (biologisk mangfald), kulturlandskap og kulturmarkstypar i kommunen
- Fylkesdelplan for arealbruk (inkludert tidlegare fylkesdelplan for friluftsliv)
- Vannportalen, <http://www.vannportalen.no/hoved.aspx?m=60403>
- Grunnureining, <http://grunn.klif.no/>
- Når det gjeld naturtypekartlegginga vart det utført tilleggskartleggingar av Miljøfagleg utredning i 2011. Denne kartlegginga inneheld opplysningar som ikkje er lagde inn i Naturbasen. For sensitive opplysningar om trua og sårbare artar kan kommunen ta kontakt med fylkesmannen.
- Skredfare: www.skrednett.no NGI sine aktsemdkart for snø- og steinskredfare vert nytta der dei er tilgjengelege i kommunen.
- Askeladden – Riksantikvarens database over freda kulturminne
- Kulturminnesøk – Riksantikvaren sin publikumsdatabase over kulturminne
- Bra-arkiv – SEFRAK-skjema som er scanna og søkbare
- Kystverket sin verneplan for hamneområde (spesielt for Eltvik)
- Statens vegvesen sin verneplan for veganlegg (spesielt for vegen over Manseidet, Sandvikeidet, Dragseidet og «vegen over Berstadeidet».
- Data om registrerte kystnære fiskeområde, løyve til å drive akvakultur og registrert marint biologisk mangfald finnast i kartløysinga på Fiskeridirektoratet si heimeside www.fiskeridir.no